

Tom en Piet Geene

Tom en Piet Geene uit Wanroij vonden dat mrij in het quotumtijdperk voor hen de juiste oplossing was. Nu kiezen ze voor extra melk per koe en kruisen een deel van de koeien met holstein.

Aantal koeien:	205
Aantal stuks jongvee:	160
Jaarproductie:	1,5 miljoen liter melk
Hoeveelheid land:	62 hectare

Piet Geene: 'Het verschil in omzet en aanwas tussen holstein en mrij wordt steeds kleiner'

Makkelijk werken met mrij

In de nieuwe stal uit 2012 melken drie melkrobots de ruim 200-koppige melkveestapel van Tom en Piet Geene in Wanroij. Het bedrijf is ingericht op makkelijk werken, daar past ook het mrij-ras bij. 'De mrij kan wel tegen een stootje', stelt Tom.

tekst **Ivonne Stienezen**

Linksboven: de drie DeLaval-robots kunnen de diepe mrij-uiers goed melken
Rechtsboven: via het keukenraam is de afkalfstal goed in de gaten te houden
Onder: de selectiepoort beslist of een koe eerst naar de robot moet

Extra foto's

In de Veeteelt-app en op veeteelt.nl staan extra foto's van het bedrijf uit Wanroij.

Vanuit de keuken kijkt Tom Geene (26) geregeld even richting de afkalfstal in de nieuwe stal. Die is zo geïmponeerd dat er vanuit het huis goed zicht is op het strohok. Wanneer vader Piet (59) zich ontfermt over de kalvende koe, gaat Tom weer met een gerust hart aan tafel zitten. 'We hebben de afkalfstal bewust op die plek gemaakt, zodat we kunnen zien wat er gebeurt. En 's nachts horen we het goed als het afkalven niet soepel gaat.' Bij de meeste koeien heeft de familie Geene geen omkijken naar het afkalfproces, maar toch houden ze graag een oogje in het zeil.

Eind 2012 verhuisden de melkkoeien van Geene Wanroij vof naar de nieuw gebouwde stal. De 120 mrij-dieren hadden vanaf dat moment meer dan genoeg ruimte in de stal met 216 ligplaatsen. 'We wilden geleidelijk groeien met eigen opfok. Inmiddels is de stal zo goed als vol met 205 koeien', vertelt Tom. 'Op 2 juli 2015 was de stal nog niet vol, dus we zullen wel moeten inkrimpen of fosfaatrechten kopen. Beide oplossingen werken kostprijsverhogend', concludeert Tom teleurgesteld.

'We willen niet nog een keer gebeten worden, dus tot alles definitief is, houden we deze hoeveelheid dieren gewoon aan', vertelt Tom verder. 'Wellicht kunnen we ook nog wat minder jongvee houden dan de 160 stuks die we nu hebben en daarvoor meer koeien melken.' Omdat de huiskavel van 25 hectare te klein is voor de gegroeide veestapel, blijft het melkvee binnen sinds de dieren in de nieuwe stal lopen.

Kruisen met holstein

Ruim 75 procent van de roodbonte veestapel is volbloed-mrij. De laatste jaren kiest de familie Geene wel voor het inkruisen met holsteinbloed. 'We willen toch wat meer liters melk in onze veestapel fokken. Op dit moment komt er op jaarbasis

1,5 miljoen kg melk uit deze stal, dat zou 1,8 miljoen moeten zijn om voldoende over te houden. Op termijn willen we graag naar 2 miljoen stijgen', legt Piet uit. De gemiddelde productie ligt nu op ongeveer 8400 liter per koe per jaar, met 4,18% vet en 3,60% eiwit. 'Dat is wel eens beter geweest', verklaart Tom. 'Het vetgehalte zat meestal rond de 4,60 en met eiwit zaten we rond 3,80 tot zelfs wel eens 4,00 procent. Doordat we de laatste tijd hard zijn gegroeid, hebben we weinig geselecteerd in onze koeien. En we hebben onlangs een uitbraak van Salmonella typhimurium gehad, waarbij dertien koeien plotseling ziek werden met hoge koorts.' Gelukkig lijkt die uitbraak, waarbij ze drie koeien verloren, onder controle. Hoe de ziekte op het bedrijf kwam, is niet duidelijk.

Goede boterham verdienen

Wel is de weerstand van de veestapel wat verzwakt door de salmonella-uitbraak. Normaal gesproken hebben de koeien van de familie Geene weinig gezondheidsproblemen. Dat komt zeker door het mrij-ras, vinden ze. 'We willen graag makkelijk werken en ook tijd over hebben om te kunnen genieten van andere dingen. Daar past de mrij goed bij. Die koe kan wel tegen een stootje. We hoeven bijvoorbeeld weinig aan de klauwen te doen. Maar de mrij geeft niet de liters van de holstein', nuanceert Tom. 'In het quotumtijdperk was dat niet zo'n probleem, ook omdat de kalveren en de koeien zelf meer opleverden dan bij holstein.'

Zijn vader vult aan: 'Dat verschil in opbrengst lijkt wel kleiner te worden.' Tom vervolgt: 'We moeten toch de financiering van de nieuwe stal terugverdienen. Dat gaat sneller als je 11.000 kg per koe melkt dan 8.500 kg. Maar we zoeken een middenweg, zodat we een goede boterham verdienen en prettig kunnen werken.' Doordat de veestapel in aantal koeien nu

Tom neemt het computerwerk voor zijn rekening

Vier op de tien koeien worden geïnsemineerd met witblauw

op niveau is, kan de familie Geene weer gaan selecteren. 'Ik verwacht dat daarvoor de productie ook wel weer omhooggaat', legt Tom uit. 'De koeien met een lage productie en een hoog celgetal kunnen er nu uit. We hebben een mooi koppel jongvee staan dat hun plek in kan nemen.'

Om de productie verder op te schroeven, krijgt een deel van de koeien een holsteinstier als partner. 'Wel een roodbonte', zegt Tom vastbesloten. Fokkerij is geen liefhebberij van vader en zoon Geene, die gastheren waren van de mrijdag afgelopen voorjaar. Ze vertrouwen blindelings op stieradviesprogramma SAP bij de stierkeuze. De kenmerken die zij belangrijk vinden, hebben ze daarin ingegeven. SAP kiest voor 40 procent van de koeien een witblauwstier, 25 procent krijgt een holsteinstier en 35 procent mrij. CRV neemt het insemineren voor haar rekening.

Geen grote uiers

Melkproductie en uierdiepte zijn belangrijke kenmerken die worden meegenomen bij de keus voor holstein en/of witblauw. 'Koeien met echt diepe uiers, daar fokken we niet mee verder', zegt Tom. Verder zijn speenpositie, melkproductie, gehalten, beenwerk en uiergezondheid belangrijke kenmerken in het fokdoel. Of het percentage holstein zo blijft, is afhankelijk van hoe de kruislingen gaan presteren, er zijn er pas een paar die melk geven.

Ondanks dat de uiers van de mrij-veestapel dieper zijn dan bij een gemiddelde holsteinvestapel, kan de robot de koeien van de familie Geene goed melken. 'Daarom hebben we ook bewust gekozen voor een DeLaval-robot', legt Tom uit. 'Die kan diepere uiers beter melken.' De drie melkrobots bevallen de familie Geene goed. 'Ik hoef weinig dieren op te halen om te mel-

ken', vertelt Tom. 'Tijdens het rondje dat ik 's morgens door de stal maak om zaagsel op de matten in de boxen te strooien, tik ik er een paar aan om ze naar het voerhek te sturen. En dan gaan ze automatisch via de melkrobot.' 's Avonds voordat hij naar bed gaat checkt Tom nog een keer of er koeien naar de robot moeten en meestal hoeft hij dan de stal niet in.

Liever vreten dan melken

'We hebben weinig storingen met de robot en de meeste daarvan kan ik zelf oplossen', vertelt Tom. 'Ik denk dat de storingsdienst zo'n twee keer per jaar komt voor iets wat ik niet zelf kan oplossen of voor een storing wanneer ik niet thuis ben.' In de zomer realiseert de robot gemiddeld zo'n 2,8 melkingen per koe, in de winter ligt dat iets hoger, op 2,9. Geene haalt dit gemiddelde met het feed-first-systeem. 'Een mrij vreet liever dan dat ze zich laat melken, daarom is dat een goed systeem voor dit ras', vindt Tom. Het houdt in dat de koeien alleen via een selectiepoort naar de ligboxen kunnen. Die poort bepaalt of ze eerst naar de robot moeten. Vanaf het voerhek kunnen de koeien niet direct gaan liggen.

'De twee voerhekken aan de buitenkant van de stal maken de stal wel iets breder en iets duurder, maar daar hopen we ook dertig jaar profijt van te hebben', vertelt Tom. 'Er zit immers meer lucht in de stal. In de zomer is het hier goed uit te houden, mede door het geïsoleerde dak, maar zonder ventilatoren.'

De 0 + 6 + 0-stal is in twee delen gesplitst. Aan de kant met het veiligheidsvoerhek en twee boxenrijen lopen de vaarzen, die door een van de robots worden gemolken. De rest van het koppel bevolkt vier boxenrijen met twee robots en een voerbuis. Door de voerbuis kunnen in principe meer koeien aan het voerhek terecht, maar bij de brede mrij-dieren

maakt dat niet veel verschil. Een Juno-voerschuif zorgt ervoor dat het voer steeds beschikbaar is voor het voerhek. De koeien zijn er zeker op vooruitgegaan in de nieuwe stal, vindt Tom. 'In de ligboxen in de oude stal gingen de koeien geregeld op elkaars spenen staan. Daar hebben we nu geen last meer van. Ook waren de boxen te klein, maar voor het jongvee, dat nu in de oude stal staat, past het prima.'

De nieuwe stal voldoet aan de Maatlat Duurzame Veehouderij en is een Integraal Duurzame Stal. Achteraf gezien vragen Piet en Tom zich af of de subsidie voor de dichte vloeren zich uitbetaalt. 'Volgens mij heeft deze vloer wel wat nadelen', vindt Piet. 'Door alle plastic kleppen die regelmatig moeten worden vervangen, is er eerder meer milieuvervuiling dan minder. Bovendien zijn deze roosters gladder. Als de mestrobot door een storing stil komt te staan, is het snel een bende in de stal.' Die mestrobot is na de ingebruikname nog wel voorzien van een sproeier, om te zorgen dat de vloer echt schoon wordt.

Goede burens

Het vergunningstraject nam al met al drie jaar in beslag. 'Gelukkig kwamen er geen bezwaren uit de buurt, dat had voor een nog langer traject kunnen zorgen. We onderhouden goede contacten met onze burens, ze lopen ook geregeld even de stal binnen om naar de koeien te kijken.' Om niet alleen aan de burens, maar ook aan de maatschappij te laten zien wat er gebeurt op het bedrijf, houdt Tom een Facebook-pagina bij, alhoewel hij de laatste tijd wat minder actief is. 'De maatschappij is kritisch, maar we willen laten zien dat we proberen om goed voor onze koeien te zorgen. We hopen dat het ons gegund is om op deze manier verder te boeren.' |